Akademik K?skançl?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademik K?skançl?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16538

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademik K?skançl?k Ölçe?i (AKÖ), 2019 y?l?nda Duygu Koçak taraf?ndan akademik ortamlarda bireylerin ya?ad??? k?skançl?k duygular?n? ve bu duygular?n bili?sel, duygusal ve davran??sal boyutlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? **psikometrik bir ölçek**tir. Ölçe?in geli?tirilmesi, özellikle üniversite ö?rencilerinin ve akademisyenlerin ba?ar?ya, kaynaklara ve tan?nmaya yönelik rekabetçi duygular?n? derinlemesine analiz etmeyi hedeflemi?tir. AKÖ, akademik hayatta kar??la??lan bu özel k?skançl?k türünün do?as?n? anlamak için önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap? geçerli?i ve güvenilirli?inin incelenmesine odaklanm??, böylece AKÖ'nün ilgili psikolojik yap?y? tutarl? ve do?ru bir ?ekilde ölçtü?ü bilimsel olarak kan?tlanm??t?r. Bu ölçek, e?itim psikolojisi ve sosyal psikoloji alanlar?nda akademik k?skançl???n sonuçlar?n? ve öncüllerini ara?t?rmak isteyen ara?t?rmac?lar için tasarlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Akademik K?skançl?k, K?skançl?k, Psikometrik Ölçek, Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Duygu Koçak

Amaç

Akademik K?skançl?k Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin akademik ba?ar?lar?, yetenekleri veya elde ettikleri kaynaklar nedeniyle meslekta?lar?na veya akranlar?na kar?? hissettikleri spesifik **k?skançl?k** duygusunun yo?unlu?unu ve yap?s?n? ölçmektir. Bu ölçek, akademik k?skançl???n sadece olumsuz bir duygu olmaktan öte, akademik motivasyon, i?birli?i ve genel refah üzerindeki etkilerini incelemek için standardize edilmi? bir araç sunar.

Ölçek, e?itim ortamlar?nda **rekabet** ve kar??la?t?rma süreçlerinin yol açt??? duygusal tepkileri belirleyerek, e?itim kurumlar?n?n bu tür duygusal zorluklarla ba?a ç?kma stratejileri geli?tirmesine bilimsel zemin sa?lamay? amaçlamaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, bu alandaki teorik bo?lu?u doldurmaya yönelik önemli bir ad?md?r.

Yap?

Akademik K?skançl?k Ölçe?i, akademik k?skançl?k yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genel k?skançl?ktan farkl? olarak, akademik ba?lamdaki somut ba?ar?lara (örne?in, yüksek notlar, burslar, yay?nlar, ödüller veya terfiler) odaklanan bili?sel ve duygusal tepkileri içerir. Ölçek,

ARABPSYCHOLOGY.COM

k?skançl???n sadece bir duygu durumunu de?il, ayn? zamanda bu durumla ili?kili olan rekabetçi dü?ünceleri ve potansiyel olarak zarar verici davran??sal e?ilimleri de kapsamay? hedefler.

Akademik k?skançl?k, genellikle üç temel bile?en etraf?nda kavramsalla?t?r?l?r: (1) k?skan?lan hedefin ba?ar?s?na yönelik hissedilen dü?manl?k veya k?zg?nl?k, (2) ki?inin kendi eksikliklerine odaklanmas?yla ortaya ç?kan a?a??l?k duygusu ve (3) k?skan?lan ki?inin ba?ar?s?n?n azalmas?na yönelik arzu. Ölçek maddeleri, bu çok boyutlu yap?y? temsil edecek ?ekilde tasarlanm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?, Koçak (2019) taraf?ndan yürütülmü? ve ölçe?in amaçlad??? yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Yap? geçerli?ini incelemek amac?yla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, verilerin belirlenen teorik yap?ya uygunlu?unu teyit etmi?, kabul edilebilir uyum indeksleri elde edilmi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in ay?rt edici geçerli?i ve yak?nsak geçerli?i de incelenmi?tir. Akademik K?skançl?k Ölçe?i'nin, akademik ba?ar? güdüsü ve öz yeterlilik gibi ilgili ancak farkl? yap?larla beklenen yönlerde korelasyon gösterdi?i belirlenmi?tir (yak?nsak geçerlik), ayn? zamanda bu yap?larla yüksek düzeyde örtü?medi?i de kan?tlanm??t?r (ay?rt edici geçerlik). ?çerik geçerli?i ise uzman görü?leri al?narak sa?lanm??t?r.

Güvenirlik

Akademik K?skançl?k Ölçe?i'nin **güvenirlik** analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu ortaya koymu?tur. ?ç tutarl?l?k güvenilirli?i, Cronbach's Alpha katsay?s? hesaplanarak incelenmi?tir. Koçak (2019) çal??mas?nda elde edilen Cronbach's Alpha de?erinin, psikometrik aç?dan kabul edilebilir s?n?rlar?n üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir. Bu yüksek de?er, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik çal??malar?nda ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test yöntemi de uygulanm?? olabilir. Bu analizler, ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar üretti?ini, dolay?s?yla ölçüm sonuçlar?n?n kararl? oldu?unu kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Akademik K?skançl?k Ölçe?i'nin yap?sal özelliklerini belirlemek için **faktör analizi** teknikleri kullan?lm??t?r. ?lk olarak, ölçe?in temel boyutlar?n? ke?fetmek amac?yla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) gerçekle?tirilmi?tir. AFA sonucunda, ölçe?in akademik k?skançl?k yap?s?n?n alt

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutlar?n? temsil eden bir faktör yap?s? belirlenmi?tir. Bu alt boyutlar, akademik k?skançl???n farkl? tezahürlerini (örne?in, duygusal tepki, bili?sel ruminasyon veya davran??sal niyet) temsil edebilir.

Daha sonra, bu yap?n?n do?rulanmas? amac?yla ba??ms?z bir örneklem üzerinde Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA, önerilen çok faktörlü modelin veri ile mükemmel bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen akademik k?skançl?k yap?s?n? ampirik olarak destekledi?ini kan?tlam??t?r.

Ölçek

Test Çe?idi: Geli?tirme (Orijinal Türkçe ölçek)

Format: Genellikle 5'li Likert tipi derecelendirme format? kullan?l?r (Örne?in, "Hiç uygun de?il"den "Tamamen uygun"a).

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Üniversite ö?rencileri ve akademisyenler ba?ta olmak üzere, akademik rekabetin yo?un oldu?u ortamlarda bulunan bireyler.

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinlikten Yeti?kinli?e (Yakla??k 18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?, Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde ö?renim gören ö?renciler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup halinde uygulanan, öz bildirim temelli bir ölçektir.

Anahtar Kelimeler

Akademik Ortam, Duygu Koçak, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, Öz Bildirim Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il (Kaynakta belirtilmemi?tir).

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresi: duygu.kocak@alanya.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Duygu Koçak

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2019

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler ve Ücret: Ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya klinik amaçl? kullan?mlar için sorumlu yazar Duygu Koçak ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: akademik-kiskanclik-olcegi-toad.pdf akademik-kiskanclik-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Koçak, D. (2019). Academic Jealousy Scale: Validity and reliability study. *Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology*, *10*(4), 467-479. DOI: http://dx.doi.org/10.21031/epod.566752

Akademik K?skançl?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelere eri?im için lütfen yukar?da belirtilen referans makaleye veya PDF dosyas?na ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM